

Αναφορικά με το παραπάνω θέμα, και τις διευκρινήσεις που μας ζητήσατε με το ηλεκτρονικό σας μήνυμα της 2ας Ιουλίου 2019, παρακαλώ σημειώστε τα ακόλουθα:

1. Να δοθούν εισηγήσεις για τα είδη φύτευσης / καλλιέργειας κάτω από τα ΦΒ πλαίσια.

Στον συνημμένο Χάρτη Α, φαίνονται οι δύο περιοχές (ΑΑ και ΒΒ), στις οποίες θα φυτευθούν ενδημικά φυτά, όπως χαμηλά φυτά/θάμνοι στα πρανή (πχ σχοινιές, κάπαρη, μαζιά) στις περιοχές ΑΑ και μεγαλύτεροι θάμνοι ή ακόμη και αριθμός δέντρων περιμετρικά (συκιές, ελιές/αγριελιές, παλλούρες) στην περιοχή ΒΒ. Ο ακριβής αριθμός και ο τύπος φυτών σε κάθε περιοχή θα καθορισθεί σε συνεργασία με το Τμήμα Δασών

2. Να σταλούν αναλυτικά οι ημερομηνίες που έγιναν οι επιτόπιες καταγραφές του βιολογικού περιβάλλοντος, τα είδη που εντοπίστηκαν κάθε φορά και το όνομα του εμπειρογνώμονα που έκανε τις καταγραφές (εμπειρία σε καταγραφές).

Βλέπε Συνημμένο

Όπως αναφέρεται στην συνημμένη έκθεση καταγραφής του βιοτικού περιβάλλοντος, οι καταγραφές έγιναν κατά την περίοδο Ιανουάριος – Απρίλιος 2018. Όλες οι λεπτομέρειες και τα ευρήματα συμπεριλαμβάνονται στην έκθεση καταγραφής του βιοτικού περιβάλλοντος η οποία επισυνάπτεται.

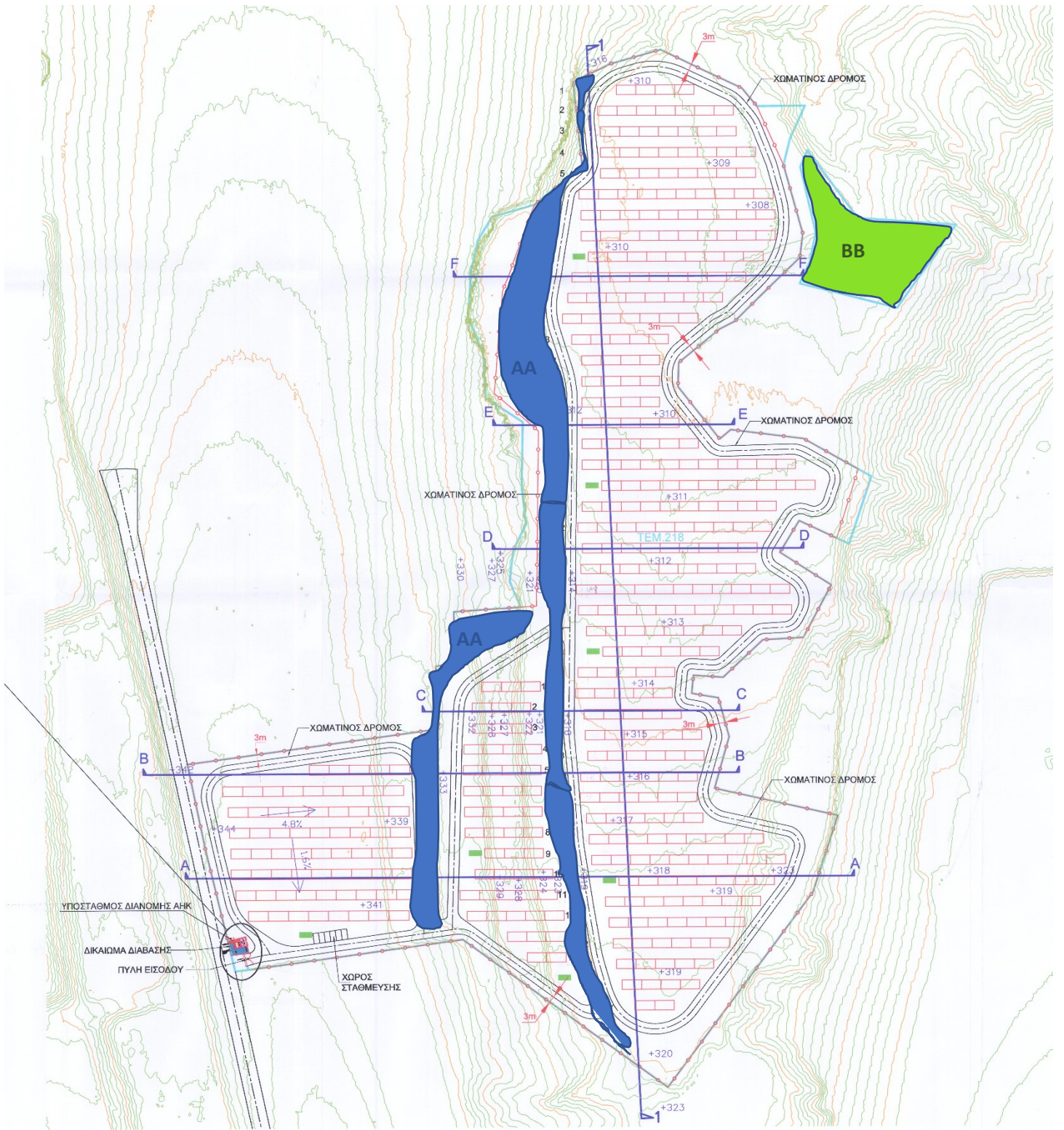
3. Να διερευνηθεί αν το τεμάχιο εμπίπτει σε περιοχή με ΥΦΑ (Υψηλή Φυσική Αξία). Το τεμάχιο δεν εμπίπτει σε περιοχή Εξαιρετικής Υψηλής Καλλονής όπως φαίνεται στον συνημμένο Χάρτη Β.

4. Σχέδιο με την χωροθέτηση των πλαισίων και ακριβή θέση του υδατορέματος.
Βλέπε Συνημμένο Χάρτη Γ.

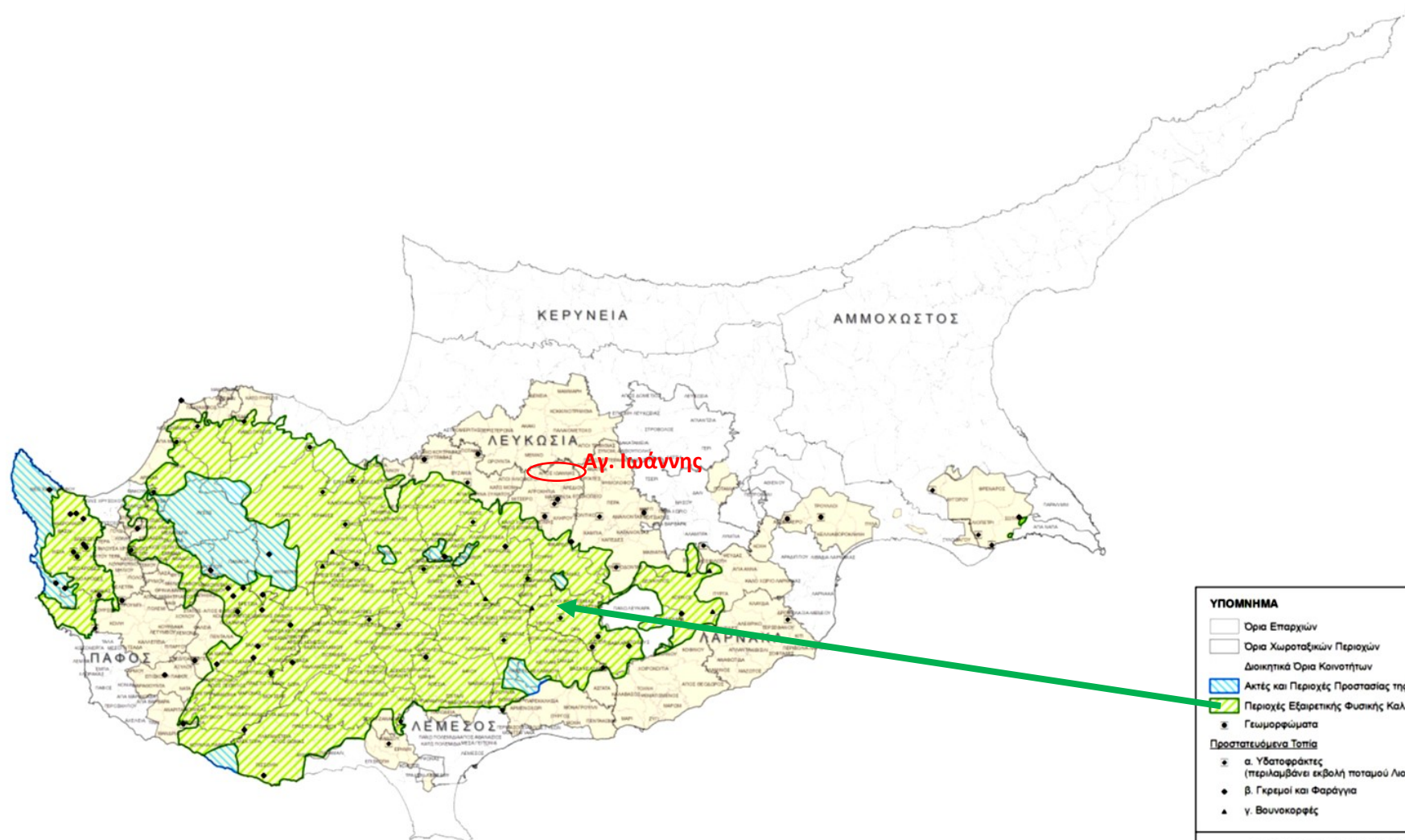
Η χωροθέτηση ικανοποιεί τον σχετικό όρο του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, όπως αυτός τέθηκε στα πλαίσια της πολεοδομικής αδειοδότησης (Συνημμένο Β).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΑΡΤΗΣ Α



ΧΑΡΤΗΣ Β



ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Ορια Επαρχιών
- Ορια Χωροταξικών Περιοχών
- Διοικητικά Ορια Κοινοτήτων
- ▨ Ακτές και Περιοχές Προστασίας της Φύσης
- ▨ Περιοχές Εξαιρετικής Φυσικής Καλλονής
- Γεωμορφώματα

Προστατευόμενα Τοπία

- ⊕ α. Υδατοφράκτες (περιλαμβάνει εκβολή ποταμού Λωσπετρίο)
- β. Γκρεμοί και Φαράγγια
- ▲ γ. Βουνοκορφές

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 Προστασία της Φύσης και του Τοπίου

Φεβρουάριος 2014 | Αρ. Σχεδίου 4



ΧΑΡΤΗΣ Γ

95

XXIX,24.W2

SHEET XX

2105
4

ΥΔΑΤΟΡΕΥΜΑ

102

36

Ζώνη προστασίας 3m

37

34/2

35

34
1

216

236

65

99

218

217

37

39

68

220

38

ιθηρι

Ka

ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΣ
ΑΗΛ
ΠΥΛΗ ΕΙΣΟΔΟΥ

ΧΩΡΟΣ
ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Petsopoulos

215 ΧΩΡΟΣ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ

ΠΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΤΗΡΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Πόλη ή χωριό **ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**

Ενορία

Τμήμα **03**

Φύλλο Σχέδιο **29/32W1**

Κλίμακα 1:2500

Μέτρα 50 0 50 100 150 200 Μέτρα

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

© Απαγορεύεται οποιαδήποτε ανατύπωση

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ Β



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ



ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Τ.Θ. 26664, 1646 Λευκωσία

Αρ. Φακ.: ΛΕΥ/36/2018
Αρ. Τηλ.: 22609500, 22609510
Αρ. Φαξ: 22609397

28 Ιουνίου, 2018

ΑΗΚ
Αμφιπόλεως 11, Στρόβολος
(Υπόψη κ. Ευάγγελου Αναστασιάδη)

**Διαβούλευση πριν την υποβολή αίτησης για πολεοδομική
άδεια για διαχωρισμό γης σε οικοπέδα στο τεμ. 218 Φ/Σχ. 29/32 W1,
στο χωριό Άγιος Ιωάννης**

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Από το υπό ανάπτυξη τεμάχιο, διέρχεται δημόσιο αργάκι και θα πρέπει να διασφαλιστεί με ζώνη προστασίας πλάτους 3 μέτρων ένθεν και ένθεν της φυσικής ή εγγεγραμμένης κοίτης του. Εντός της ζώνης προστασίας δεν επιτρέπεται καμία επέμβαση όπως επιχωμάτωση ή εκκαφή, εκχέρσωση, καταστροφή βλάστησης ή ανέγερση οποιασδήποτε μόνιμης κατασκευής, όπως τοίχος αντιστήριξης, περίφραξης, δρόμου κτλ.

Τηρουμένων των πιο πάνω το Γραφείο μου **δε φέρει** ένσταση στη χορήγηση της πολεοδομικής άδειας.

Μόνικα Στυλιανού
Επαρχιακή Μηχανικός

**ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ 3.50 MW ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΛΟΥΝΤΑΣ – ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ**

Πρόγραμμα Παρακολούθησης οικολογικών στοιχείων στην περιοχή ανάπτυξης του έργου



Παναγιώτης Γκλέκας

Απρίλιος 2018

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη αφορά στην έκθεση του προγράμματος παρακολούθησης οικολογικών στοιχείων (τύποι οικοτόπων, χλωρίδα, ορνιθοπανίδα και λοιπά είδη πανίδας) που υλοποιήθηκε στην άμεση περιοχή μελέτης καθώς και στην ευρύτερη περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου της ΑΗΚ, στον Άγιο Ιωάννη Μαλούντας. Το πρόγραμμα παρακολούθησης βασίστηκε σε εργασίες πεδίου που έλαβαν χώρα κατά την περίοδο των τεσσάρων μηνών Ιανουάριος – Απρίλιος 2018:

- Χειμερινή περίοδος : 17 – 18 Ιανουαρίου 2018 και 15 – 16 Φεβρουαρίου 2018,
- Εαρινή περίοδος : 5 – 6 – 7 Μαρτίου 2018 και 10 – 11 – 12 Απριλίου 2018

Σκοπός της παρούσας αναφοράς είναι η παρακολούθηση των στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος (οικότοποι, χλωρίδα, πανίδα) στην ευρύτερη περιοχή του φωτοβολταϊκού πάρκου της ΑΗΚ, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν:

- για την ετοιμασία της μελέτης Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον,
- για σκοπούς σύγκρισης με τα αποτελέσματα μελλοντικών καταγραφών στον ίδιο χώρο, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση του βαθμού όχλησης που τυχόν θα προκληθεί στα είδη από την λειτουργία του έργου

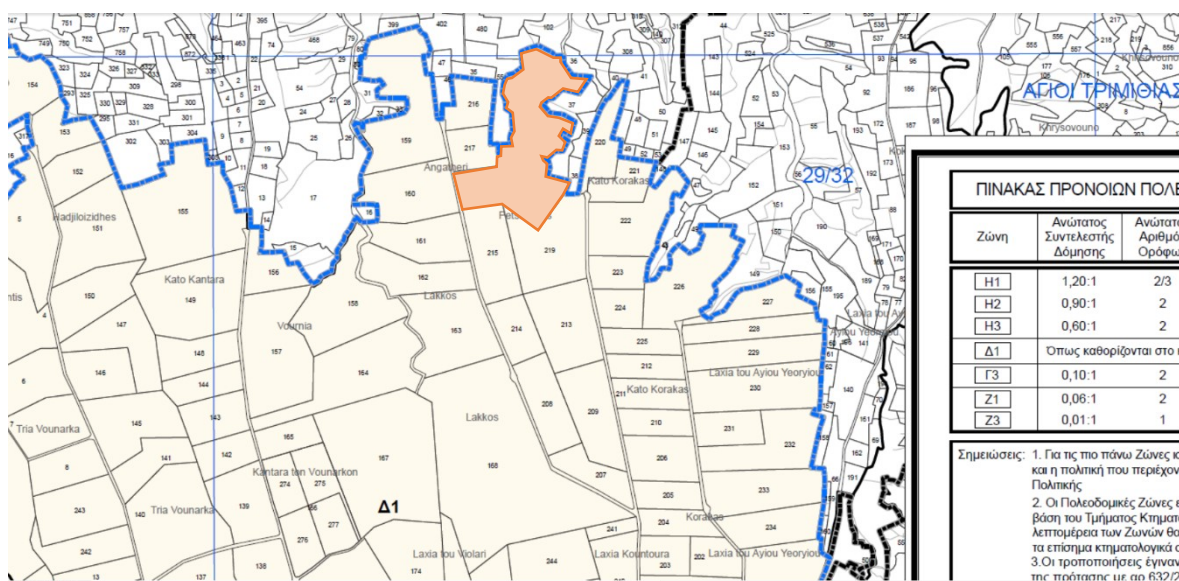
Η μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον ετοιμάστηκε από την εταιρεία ΑΕΟΛΙΚΗ Ltd., η οποία είναι ειδικευμένη σε θέματα σχετικά τόσο με την αναγνώριση και εκτίμηση της οικολογικής αξίας χερσαίων, υδροτοπικών και θαλάσσιων περιοχών όσο και με τη διερεύνηση, εκτίμηση, αξιολόγηση και αντιμετώπιση περιβαλλοντικών επιπτώσεων έργων και δραστηριοτήτων. Υπεύθυνος της μελέτης του βιοτικού περιβάλλοντος είναι ο κ. Παναγιώτης Γκλέκας, Βιολόγος, Σύμβουλος της ΑΕΟΛΙΚΗ Ltd.

Οι ημέρες των εργασιών πεδίου ανά εποχή και ανά αντικείμενο μελέτης (τύποι οικοτόπων, χλωρίδα, ορνιθοπανίδα και λοιπά είδη πανίδας) παρουσιάζονται παρακάτω:

- Εαρινές εργασίες πεδίου για τους τύπους οικοτόπων και τα είδη χλωρίδας (σύνολο 6 ανθρωποημέρες / επισκέψεις) από τις 07:00 πμ – 13:30 πμ,
- Εαρινές εργασίες πεδίου για την ορνιθοπανίδα, (σύνολο: 6 ανθρωποημέρες / επισκέψεις). Οι 6 επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν νωρίς το πρωί (07:00 – 11:00) και αργά το απόγευμα (02:00 – 06:30 μμ) ώστε να καταγραφούν όσο το δυνατόν περισσότερα είδη πουλιών. Λόγω της εποχής διενέργειας της καταγραφής, κάποια είδη πουλιών απουσίαζαν από την περιοχή (π.χ χειμερινοί επισκέπτες),
- Εαρινές εργασίες πεδίου για την πανίδα (όμοια με ορνιθοπανίδα),
- Εαρινή μεταναστευτική περίοδος: (σύνολο: 6 ανθρωποημέρες / επισκέψεις) από τις 07:00 πμ – 12:30 πμ και 02:00 – 06:30 μμ,
- Χειμερινές εργασίες πεδίου για τους τύπους οικοτόπων και τα είδη χλωρίδας (σύνολο: 4 ανθρωποημέρες/επισκέψεις) από τις 08:00 – 13:30 πμ,
- Χειμερινές εργασίες πεδίου για την ορνιθοπανίδα, (σύνολο: 4 ανθρωποημέρες / επισκέψεις) από τις 08:00 – 13:30 πμ

2. ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η περιοχή μελέτης εμπίπτει σε κτηνοτροφική Ζώνη Δ1, βόρεια του οικισμού της Κοινότητας Αγίου Ιωάννη Μαλούντας και νότια της κοινότητας Παλιομετόχου. Το υπό μελέτη έργο θα κατασκευαστεί στο τεμάχιο 218, Φ/Σ XXIX 32 W1 όπου η πρόσβασή γίνεται από ασφάλτινο δρόμο μήκους περίπου 1.6 km από τον οικισμό της κοινότητας Αγίου Ιωάννη Μαλούντας. Η υπό μελέτη ανάπτυξη βρίσκεται περίπου 1,600 m από τον οικισμό της Κοινότητας Αγίου Ιωάννη Μαλούντας και 3,700 m από τον οικισμό της κοινότητας Παλιομετόχου. Το τεμάχιο έχει εμβαδό 77,147 m² και είναι ιδιωτική γη. Η θέση του έργου βρίσκεται σε υψόμετρο 350 μέτρων περίπου από την επιφάνεια της θάλασσας.



Σε απόσταση περίπου 4.9 km Νοτιοδυτικά των υπό μελέτη τεμαχίων βρίσκεται η περιοχή Μιτσερού, περιοχή ενταγμένη στο δίκτυο NATURA 2000 (CY2000003).

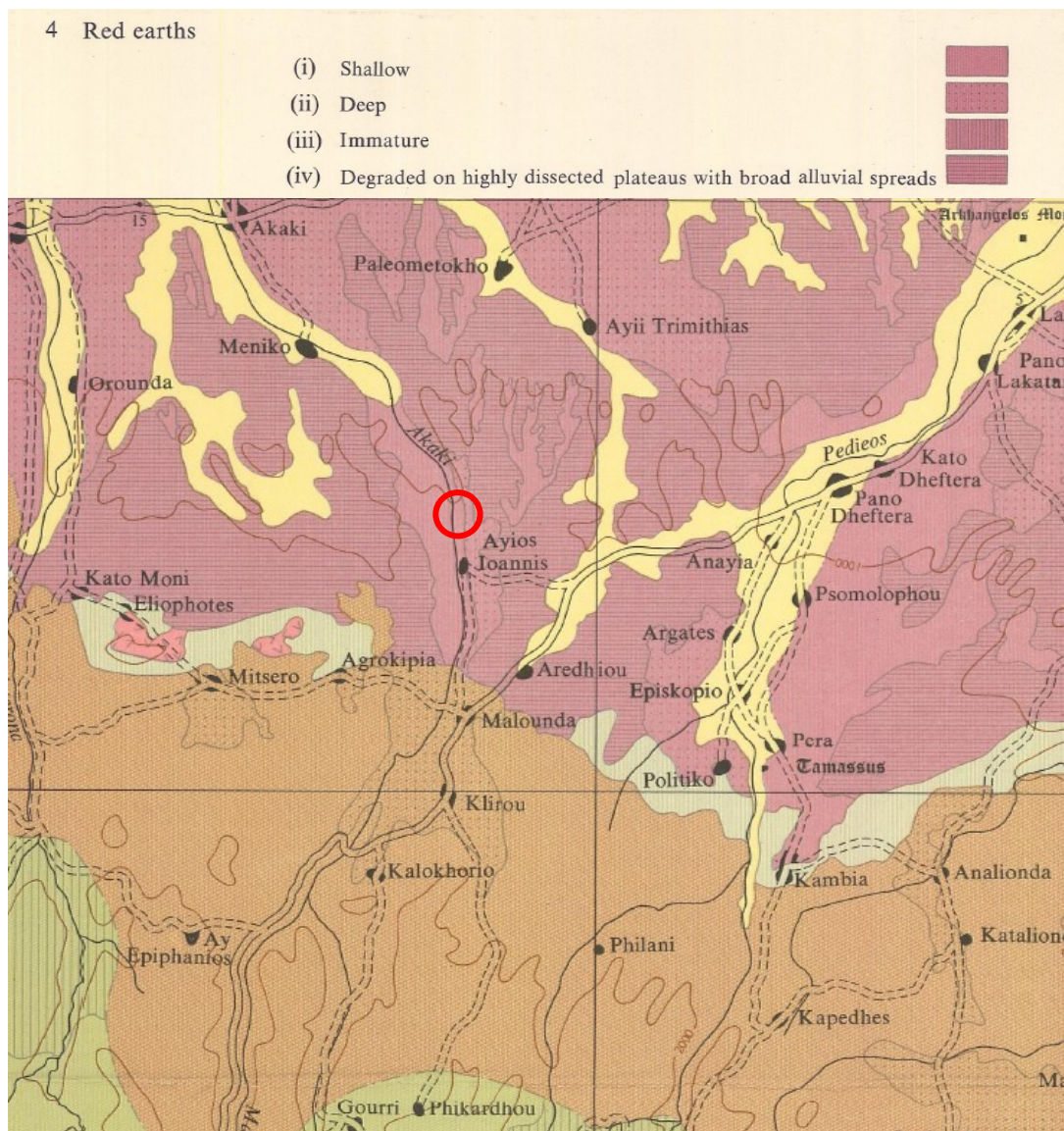
Η Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Μαλούντας, της Επαρχίας Λευκωσίας γειτονεύει με τις Κοινότητες Μενίκου, Παλιομετόχου και Άγιοι Τριμουθιάς. Η Κοινότητα Αγίου Ιωάννη Μαλούντας βρίσκεται στη βόρεια-βορειοανατολική μεριά του ορεινού συμπλέγματος του Τροόδους σε υψόμετρο 340 m και είναι χτισμένη στα δεξιά της κοιλάδας του ποταμού Ακακίου που είναι παραπόταμος του Σερράχη.

Το τεμάχιο (αρ.218), όπου θα πραγματοποιηθεί η υπό μελέτη ανάπτυξη, βρίσκεται εντός κτηνοτροφικής ζώνης Δ1. Το τεμάχιο συνορεύει με ακαλλιέργητα γεωργικά τεμάχια καθώς και καλλιεργημένες εκτάσεις. Πλησίον του τεμαχίου βρίσκονται θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις και εγκαταλειμμένα υποστατικά (αποθήκες). Το έδαφος στα υπό μελέτη τεμάχια παρουσιάζει σχετικά μεγάλη κλίση. Το υπό μελέτη τεμάχιο χωρίζεται σε επίπεδα (σκάλες) τα οποία θα διατηρηθούν και κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου.

Το τεμάχιο, στο οποίο προτείνεται η εγκατάσταση του έργου δεν είναι περιφραγμένο ενώ η ευρύτερη περιοχή μελέτης περιβάλλεται από χαμηλή θαμνώδη βλάστηση όπου συναντάται σε πολλές περιοχές της Κύπρου. Στα γεωργικά τεμάχια της περιοχής καλλιεργούνται συνήθως ξηρικές καλλιέργειες

όπως σιτηρά, όσπρια, ελιές και κτηνοτροφικά φυτά. Επίσης καλλιεργούνται πατάτες και εσπεριδοειδή

Με βάση τον εδαφολογικό χάρτη "Reconnaissance Soil Map of Cyprus" (**Εικόνα 1**), κλίμακας 1:125,000, η κατηγορία εδάφους που απαντιέται στην περιοχή του έργου είναι ερυθρογαίες. Τα εδάφη αυτά σχηματίστηκαν κυρίως από την αποσάθρωση των πυριγενών κροκαλών που μεταφέρθηκαν από το πυριγενές σύμπλεγμα του Τροόδους. Συνήθως είναι αναμειγμένα με ασβεστολιθικές αποθέσεις και μοιάζουν με τα εδάφη τέτρα ρόζα ως προς το χρώμα, αν και διαφέρουν στους οριζοντές τους. Οι ερυθρογαίες είναι εδάφη που ευκολοστραγγίζονται όταν έχουν αρκετό βάθος. Όταν αρδεύονται είναι πολύ παραγωγικά, παρόλο που είναι κάπως βαριά. Οι ερυθρογαίες καταλαμβάνουν μια πολύ μεγάλη έκταση στην κεντρική πεδιάδα μεταξύ Λευκωσίας- Αφάνειας- Νήσου- Βυζακιάς- Πέτρας- Πραστειού Μόρφου- Αυλώνας- Κοκκινοτριμιθιάς- Στροβόλου.



Εικόνα 1: Εδαφολογικός χάρτης της περιοχής

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας του Άγιου Ιωάννη Μαλούντας, της επαρχίας Λευκωσίας. Η ευρύτερη περιοχή μελέτης του έργου χρησιμοποιείται για κτηνοτροφικές και γεωργικές δραστηριότητες. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης του προτεινόμενου έργου υπάρχουν μονάδες εκτροφής αλόγων και πουλερικών (Φάρμα Χατζηιωάννου). Επίσης, υπάρχουν ακαλλιέργητες εκτάσεις, οι οποίες, καλύπτονται με άγρια βλάστηση ενώ στις καλλιεργημένες παρατηρούνται σιτηρά, εποχιακά, κυρίως κηπευτικά και όσπρια, καθώς και εκτάσεις με μεγάλο αριθμό ελαιόδεντρων. Στο τοπίο έχει κυριαρχήσει η φρυγανική βλάστηση που αποτελείται από χαμηλούς, αραιά διευθετημένους, συχνά αρωματικούς θάμνους οι οποίοι αντέχουν στις υψηλές θερμοκρασίες και στη ξηρασία, και φύονται σε χαμηλά υψόμετρα.

Στις παρακάτω Εικόνες (**Εικόνα 2 – 5**) παρουσιάζονται φωτογραφίες από το υπό μελέτη τεμάχιο και την ευρύτερη περιοχή.



Εικόνα 2: Αισθητική τοπίου στο υπό μελέτη τεμάχιο



Εικόνα 3: Αισθητική τοπίου στο υπό μελέτη τεμάχιο



Εικόνα 4: Αισθητική τοπίου στο υπό μελέτη τεμάχιο



Εικόνα 5: Αισθητική τοπίου στο υπό μελέτη τεμάχιο

3. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΧΕΡΣΑΙΟΥ ΧΩΡΟΥ

Στα πλαίσια της μελέτης αυτής αξιολογήθηκαν τα οικολογικά χαρακτηριστικά του τεμαχίου, στο οποίο θα πραγματοποιηθεί το έργο. Η αξιολόγηση στόχο έχει να συλλέξει πληροφορίες αναφορικά με τους τύπους οικοτόπων, τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής στην οποία προτείνεται να γίνει το έργο αλλά και της ευρύτερης περιοχής. Η καταγραφή των οικολογικών χαρακτηριστικών έγινε κατά το περίοδο Ιανουάριος – Απρίλιος 2018.

3.1. Μεθοδολογία εργασιών πεδίου

3.1.1. Βλάστηση / φυτοκοινωνίες / τύποι οικοτόπων

Τα χερσαία οικοσυστήματα στον κυπριακό χώρο χαρακτηρίζονται γενικά ως μεσογειακά και ανάλογα με την κατάσταση διατήρησής τους μπορούν να διακριθούν σε φυσικά, ημιφυσικά και τεχνητά, ενώ ανάλογα με τη μορφή τους μπορούν να διακριθούν κυρίως σε:

- Παράκτια
- Θαμνώδη
- Λιβαδικά
- Βραχύφιλα
- Δασικά

Η κατανόηση των βασικότερων οικολογικών παραμέτρων της περιοχής μελέτης στηρίζεται στην καταγραφή και μελέτη της βλάστησης, η οποία :

- συνοψίζει πληροφορίες αναφορικά με την φυσική κατάσταση του κάθε οικοσυστήματος / τύπου βλάστησης στον οποίο οι οργανισμοί ζουν, αναπτύσσονται, αναπαράγονται και πεθαίνουν,
- συνοψίζει πληροφορίες αναφορικά με τις φυτοκοινότητες που συναντώνται στην περιοχή μελέτης, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αξιολόγηση των επιπτώσεων, καθώς η παρουσία ή απουσία συγκεκριμένων ειδών είναι καθοριστικής σημασίας, ενώ ταυτόχρονα πολύ μεγάλο ρόλο παίζει και η αφθονία των ειδών που είναι παρόντα.

Στο πλαίσιο της παρούσας αναφοράς χρησιμοποιήθηκε η ορολογία και μεθοδολογία που δίνεται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ. Σύμφωνα με την εν λόγω Οδηγία ως «φυσικοί οικότοποι» ορίζονται οι χερσαίες περιοχές ή υγράτοποι που διακρίνονται χάριν στα βιολογικά και μη βιολογικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους, είτε είναι εξ' ολοκλήρου φυσικές είτε ημιφυσικές.

Για την ταυτοποίηση και περιγραφή της βλάστησης και των τύπων οικοτόπων βασικός παράγοντας ήταν η επίσκεψη των μελετητών στο πεδίο. Η μέθοδος δειγματοληψίας

βλάστησης η οποία περιγράφεται στην επόμενη ενότητα εξυπηρέτησε την παρακολούθηση της δομής και της σύνθεσης του οικοτόπου και στην εκτίμηση της κατάστασης διατήρησής του.

3.1.2. Ορνιθοπανίδα

Οι έρευνες που διενεργήθηκαν, κατά την διάρκεια των εργασιών πεδίου και τους 4 μήνες του έτους, επικεντρώθηκαν στην απόκτηση δεδομένων που είναι ικανά να απαντήσουν στα ακόλουθα γενικά ερωτήματα:

- παρουσία και δραστηριότητα των πουλιών στις περιοχές μελέτης και στην ευρύτερη περιοχή καθώς και στην άμεση περιοχή χωροθέτησης του φωτοβολταϊκού πάρκου,
- το μέγεθος και τη σύνθεση των ειδών της ορνιθοπανίδας,
- υπολογισμός της πυκνότητας και της κατανομής των ειδών ορνιθοπανίδας εντός της περιοχής μελέτης και εντός της ευρύτερης περιοχής,
- επιλογή ενδιαιτήματος και χρήση του,
- προσδιορισμός των μικροενδιαιτημάτων με αυξημένη ποικιλότητα

Κατά την έρευνα στο πεδίο έγιναν συστηματικές καταγραφές της παρουσίας των πουλιών στην περιοχή του έργου και της συμπεριφοράς τους σύμφωνα με τις εξής μεθόδους καταγραφών:

- i) επιλεγμένα σημεία (point counts),
- ii) δειγματοληπτικές διαδρομές (line - transects),

Στον **Πίνακα 1** που ακολουθεί δίνονται οι λεπτομέρειες της εφαρμοσθείσας μεθοδολογίας δειγματοληψίας κατά τη διάρκεια των δειγματοληψιών πεδίου την περίοδο Ιανουάριος – Απρίλιος 2018 στην άμεση περιοχή μελέτης και αφορούν τη μέθοδο, και την ημερομηνία και ώρα της δειγματοληψίας που διενεργήθηκε.

Πίνακας 1. Στοιχεία εφαρμοσθείσας μεθοδολογίας

α/α	Μέθοδος Δειγματοληψίας	Ημερομηνία	Ώρα έναρξης	Ώρα λήξης
1	Γραμμική διατομή και σημεία	17/01/2018 και 18/01/2018	08:00	13:30
2	Γραμμική διατομή και σημεία	15/02/2018 και 16/02/2018	08:00	13:30
3	Γραμμική διατομή και σημεία	5/03/2018 6/03/2018 και 7/03/2018	07:00 και 14:00	11:00 και 18:30
4	Γραμμική διατομή και σημεία	10/04/2018 11/04/2018 και 12/04/2018	07:00 και 14:00	11:00 και 18:30
5	Εντοπισμός θέσεων φωλεοποίησης	5/03/ - 7/03 2018 και 10/04 - 12/04 2018	09:00	10:30

3.2. Αποτελέσματα προγράμματος παρακολούθησης

3.2.1. Χλωρίδα

Η ευρύτερη περιοχή του έργου χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη υποστατικών αλόγων και πουλερικών, αλλά και ακαλλιέργητων εκτάσεων.

Η ευρύτερη περιοχή μελέτης, περιλαμβάνει γεωργικές εκτάσεις γης, καλλιεργήσιμες ή εγκαταλειμμένες αλλά και από φυσική βλάστηση. Οι ακαλλιέργητες εκτάσεις καλύπτονται κυρίως με άγρια βλάστηση, όπως μαζίες και ξισταρκές, ενώ οι περιοχές καλλιέργειας καλύπτονται από σιτηρά, ελιές, αμυγδαλιές, πατάτες και οπωροκηπευτικά.

Για την καταγραφή της χλωρίδας έγιναν περιοδικά 4 μηνιαίες επισκέψεις στο πεδίο κατά τους μήνες Ιανουάριος – Απρίλιος 2018. Η συνολική επιφάνεια της περιοχής της προτεινόμενης ανάπτυξης χωρίστηκε ανάλογα της ομοιομορφίας και των φυσικών χαρακτηριστικών της παρούσης βλάστησης. Το παραπάνω στάδιο πραγματοποιήθηκε από φωτοερμηνεία χρονοσειράς δορυφορικών εικόνων, και επαληθεύτηκε στο πεδίο, ώστε να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη κάλυψη κατά τη διαδικασία καταγραφής. Κατόπιν, διενεργήθηκαν 44 φυτοληψίες επιφάνειας 10x10 m με τη μέθοδο της απλής τυχαίας δειγματοληψίας. Από την παραπάνω καταγραφή της χλωρίδας εντός των ορίων της ευρύτερης περιοχής μελέτης, εντοπίστηκαν συνολικά είκοσι έξι (26) είδη φυτών (**Πίνακας 2**), τα οποία είναι κοινά είδη που φύονται κυρίως σε αγροτικές περιοχές ανά την Κύπρο. Από τα καταγραμμένα είδη κανένα δεν βρέθηκε να αναφέρεται στα παραρτήματα της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, και στο Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων φυτών της Κύπρου.

Το τεμάχιο χαρακτηρίζεται χαμηλής οικολογικής αξίας με διάφορα κοινά είδη της χλωρίδας της Κύπρου. Επίσης, το τεμάχιο χωρίζεται σε επίπεδα, τα οποία θα διατηρηθούν και κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου.

Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία υποβαθμισμένης φρυγανώδους βλάστησης που αποτελείται από μικρούς θάμνους και ημίθαμνους όπως μαζίν (*Sarcopoterium spinosum*), αγρελιές (*Asparagus stipularis*), Αντρούκλιαγρος (*Noaea mucronata*) και καππαρκά (*Capparis spinosa*).

Πίνακας 2: Κατάλογος της χλωρίδας στην περιοχή μελέτης

A/A	Γένος είδος	Κοινό Ελληνικό Όνομα	Παρατηρήσεις
1	<i>Aegilops spp.</i>	Αγριόσταρο	Κοινό είδος
2	<i>Agrostis spp.</i>	Αγρώστις	Κοινό είδος
3	<i>Amaranthus retroflexus</i>	Αγριόβλητο	Κοινό είδος
4	<i>Asphodelus aestivus</i>	Ασφόδελος	Κοινό είδος
5	<i>Bassia indica</i>		
6	<i>Calycotome villosa</i>	Καλυκοτόμη η εριότριχος	Κοινό είδος
7	<i>Capparis spinosa</i>	Καππαρκά	Κοινό είδος
8	<i>Cerantonia siliqua</i>	Χαρουπιά	Κοινό είδος
9	<i>Crataegus azarolus</i>	Μοσφιλιά	Κοινό είδος
10	<i>Echinops spinosissimus</i>	Καμηλάγκαθο	Κοινό είδος
11	<i>Echium angustifolium</i>	Έχιον το στενόφυλλον	Κοινό είδος
12	<i>Ficus carica</i>	Συκιά	Κοινό είδος

A/A	Γένος είδος	Κοινό Ελληνικό Όνομα	Παρατηρήσεις
13	<i>Genista sphacelata ssp. sphacelata</i>	Ρασιήν	Κοινό είδος
14	<i>Hyparrhenia hirta</i>		Κοινό είδος
15	<i>Inula viscosa</i>	Κόνυζος	Κοινό είδος
16	<i>Nicotiana glauca</i>	Γιατρός	Κοινό είδος
17	<i>Noaea mucromata</i>	Αντρούκλιαγρος	Κοινό είδος
18	<i>Olea europaea</i>	Ελιά	Κοινό είδος
19	<i>Onobrychis venosa</i>	Ονοβρυχίς η βλεβώδης	Ενδημικό είδος
20	<i>Opuntia ficus-barbarica</i>	Παπουτσοσυτζιά	Κοινό είδος
21	<i>Pallenis spinosa</i>	Καρφόχορτο	Κοινό είδος
22	<i>Reseda lutea</i>	Ώχρα	Κοινό είδος
23	<i>Phagnalon rupestre</i>	Ασπροθύμαρο	Κοινό είδος
24	<i>Pinus pinea</i>	Πεύκος Ήμερος	Κοινό είδος
25	<i>Sarcopoterium spinosum</i>	Μαζίν	Κοινό είδος
26	<i>Sinapis arvensis</i>	Λαψάνα	Κοινό είδος

3.2.2. Πανίδα

Η καταγραφή της πανίδας της περιοχής έλαβε χώρα κατά τις επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν οι αντίστοιχες καταγραφές της χλωρίδας (συνολικά 6 επισκέψεις). Όλες οι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν νωρίς το πρωί και αργά το απόγευμα ώστε να καταγραφούν όσο το δυνατόν περισσότερα είδη πουλιών. Παρόλα αυτά, λόγω της εποχής διενέργειας της καταγραφής, κάποια είδη πουλιών απουσίαζαν από την περιοχή. Αρχικά, αναγνωρίστηκαν στο πεδίο σημεία θέας που ευνοούν την πτηνοπαρατήρηση με κιάλια, ώστε να πραγματοποιηθεί η απογραφή. Κατά την παραπάνω διαδικασία, εκτός από τα είδη πτηνών που παρουσιάζονται παρακάτω, εντοπίστηκαν και θηλαστικά.

Θηλαστικά

Τα είδη θηλαστικών που καταγράφηκαν περιλαμβάνουν σκαντζόχοιρους (*Hemiechinus auritus*), αλεπούδες (*Vulpes vulpes indutus*), λαγούς (*Lepus europaeus cypricus*) καθώς και τη μυγαλίδα την κυπριακή (*Crocidura suaveolens cyprica*).

Ερπετά

Βάση βιβλιογραφικών πηγών εκτιμάται ότι στην ευρύτερη περιοχή βρίσκουν καταφύγιο τα φίδια που αναφέρονται πιο κάτω (**Πίνακας 3**).

Πίνακας 3: Κατάλογος των ερπετών της περιοχής του έργου

Επιστημονικό όνομα	Κοινό Ελληνικό όνομα
Typhlops vermicularis	Ανήλιος
Coluber jugularis	Θερκό
Coluber nummifer	Δρόπης
Telescopus fallax cyprianus	Ξυλόδροπης
Malpolon monspessulanus	Σαΐτα
Macrovipera lebetina	Φίνα

Στην περιοχή μελέτης εκτιμάται ότι υπάρχουν τουλάχιστον 8 είδη σαυρών. Ανάμεσα σε αυτά περιλαμβάνονται τέσσερα ενδημικά υποείδη σαύρας, τα *Acanthodactylus schreiberi schreiberi*, *Chamaeleo chamaeleon*, *Lacerta laevis troodica* και *Ophisops elegans schlueteri*. Το είδος *Chamaeleo chamaeleon* προστατεύεται επίσης από τη Σύμβαση για το Διεθνές Εμπόριο Απειλούμενων ειδών Χλωρίδας και Πανίδας (CITES, Παράρτημα II). Τα περισσότερα ερπετά που υπάρχουν στην περιοχή μελέτης περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II και III της Συνθήκης της Βέρνης.

Πτηνά

Τα πτηνά που καταγράφηκαν κατά τις επισκέψεις στην περιοχή μελέτης παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας 4: Κατάλογος της орνιθοπανίδας της περιοχής του έργου

A/A	Γένος είδος	Κοινό Ελληνικό Όνομα	Αφθονία	Παρατηρήσεις	Παράρτημα Οδηγίας 2009/147/ΕΚ
1	<i>Columba palumbus</i>	Φάσσα	8	Μόνιμος κάτοικος	II
2	<i>Corvus corone corvix</i>	Κοράζινος	9	Μόνιμος κάτοικος	II
3	<i>Falco tinnunculus</i>	Κίτσης (Σιαχίνι)	2	Μεταναστευτικό και μόνιμος κάτοικος	-
4	<i>Passer domesticus</i>	Στρούθος	98	Μόνιμος κάτοικος	-
5	<i>Passer hispaniolensis</i>	Χωραφοσπουργίτης	8	Μεταναστευτικό και μόνιμος κάτοικος	-
6	<i>Pica pica</i>	Καρακάξα	7	Μόνιμος κάτοικος	II

A/A	Γένος είδος	Κοινό Ελληνικό Όνομα	Αφθονία	Παρατηρήσεις	Παράρτημα Οδηγίας 2009/147/ΕΚ
7	<i>Francolinus francolinus</i>	Φρανγκολίνα	2	Μόνιμος κάτοικος	-
8	<i>Oenanthe cypriaca</i>	Σκαλιφούρτα	2	Μόνιμος κάτοικος	-
9	<i>Sylvia melanothorax</i>	Τρυποράχης	1	Μόνιμος κάτοικος	-
10	<i>Ottus (scops) cyprius</i>	Θουπί	7	Μόνιμος κάτοικος	-

Από τα είδη που εντοπίστηκαν τρία βρίσκονται στο Παράρτημα II της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, τα *Corvus corone*, και *Pica pica*. Σύμφωνα με το Παράρτημα II τα είδη αυτά μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο θηρευτικών πράξεων στα πλαίσια της εθνικής νομοθεσίας με την προϋπόθεση όμως, τη μέριμνα του Κράτους μέλους, ώστε η θήρα αυτών των ειδών να μην υπονομεύει τις προσπάθειες διατηρήσεως που αναλαμβάνονται στη ζώνη εξαπλώσεώς τους. Κανένα από τα είδη πτηνών δεν περιλαμβάνεται στην Σύμβαση της Βέρνης του 1979 για τη διατήρηση της άγρια ζωής και των οικοτόπων.

Τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά την καταγραφή (Ιανουάριος – Απρίλιος 2018) συμπληρώθηκαν από βιβλιογραφικές αναφορές που αφορούν την ευρύτερη περιοχή (**Πίνακας 5**).

Πίνακας 5: Κατάλογος της орnιθοπανίδας της περιοχής του έργου – βιβλιογραφικές αναφορές

A/A	Γένος είδος	Κοινό Ελληνικό Όνομα	Παρατηρήσεις	Παράρτημα Οδηγίας 2009/147/ΕΚ
1	<i>Alauda arvensis</i>	Τρασιήλα	Μεταναστευτικό	II
2	<i>Alectoris chukar</i>	Νησιώτικη Πέρδικα	Μόνιμος κάτοικος	II
3	<i>Asio otus</i>	Αρκόθουπος	Μόνιμος κάτοικος	-
4	<i>Athene noctua</i>	Κουκουβάγια	Μόνιμος κάτοικος	-
5	<i>Burhinus oedicephalus</i>	Πετροτουρλίδα	Μεταναστευτικό και σπάνια μόνιμος κάτοικος	-
6	<i>Carduella carduella</i>	Σγαρτίλι	Μεταναστευτικό και μόνιμος κάτοικος	-

7	<i>Carduellis chloris</i>	Λουλουδάς	Μεταναστευτικό και μόνιμος κάτοικος	-
8	<i>Galerida cristata</i>	Σκορταλλός	Μόνιμος κάτοικος	-
9	<i>Hippolais pallida</i>	Τριβιτούρα	Μόνιμος κάτοικος	-
10	<i>Hirundo rustica</i>	Σταβλοχελίδονο	Μόνιμος κάτοικος	-
11	<i>Miliaria calandra</i>	Τσακρόστρουθος	Μόνιμος κάτοικος	-
12	<i>Oenanthe cypriaca</i>	Σκαλιφούρτα	Μόνιμος κάτοικος, ενδημικό	I
13	<i>Sylvia atricapila</i>	Αμπελοπούλλι	Μεταναστευτικό	-
14	<i>Sylvia conspicillata</i>	Κοτσινοφτέρι	Μόνιμος κάτοικος	-
15	<i>Sylvia melanothorax</i>	Τρυπομάζης	Μόνιμος κάτοικος, ενδημικό	I
16	<i>Turdus merula</i>	Μαυρόπουλλος	Μεταναστευτικό και μόνιμος κάτοικος	II
17	<i>Turdus philomelos</i>	Τσίχλα	Μεταναστευτικό	II
18	<i>Tyto alba</i>	Ανθρωπούλλι	Μόνιμος κάτοικος	-
19	<i>Vanellus vanellus</i>	Γιαννής	Μεταναστευτικό	-

Καθεστώς προστασίας

Η υπό μελέτη περιοχή δεν εντάσσεται στις περιοχές του Δικτύου Φύση 2000 (Τόποι Κοινοτικής Σημασίας, ΤΚΣ) ή στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πουλιά (SPA) και Περιοχές Προστασίας οικοτόπων (SCI), σύμφωνα με τις Οδηγίες 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ, αντίστοιχα. Η περιοχή μελέτης απέχει 4 km περίπου από την περιοχή Μιτσερού (CY2000003) (Περιοχή Προστασίας Οικοτόπων - SCI) (**Εικόνα 6**).



Πηγή: Τμήμα Περιβάλλοντος

Εικόνα 6: Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πουλιά (SPA) και Περιοχές Προστασίας οικοτόπων (SCI) στην ευρύτερη περιοχή του προτεινόμενου έργου